

Datum

25 januari 2021

Onderwerp

VNG inbreng debat over uitbreiding van het steunpakket voor bedrijven 28 januari

Geachte Kamerleden,

U heeft 28 januari uw debat over uitbreiding van het steunpakket voor bedrijven. Graag willen we u de inzet van gemeenten meegeven op het derde steunpakket.

Op 21 januari hebben de ministers Van 't Wout (Economische Zaken en Klimaat), Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en Hoekstra (Financiën) de verlenging en uitbreiding van het steun- en herstellepakket voor banen en economie gepresenteerd. De stevige uitbreiding van dit pakket toont de noodzaak van een grote solidariteit en betrokkenheid bij onze bedrijven en ondernemers. Zonder ondersteuning kunnen veel bedrijven niet meer functioneren als motor van onze brede welvaart en komt het behouden van werkgelegenheid in gevaar. De flexibiliteit en inzet van het Rijk bij het bieden van oplossingen en ondersteuning, zowel generiek als sectorspecifiek, verdient een groot compliment. Dit horen wij breed terug in onze gesprekken met inwoners, ondernemers en bedrijven.

Economie is een zaak van regionale schaal

Gemeenten vinden dat economie op regionale schaal bekeken moet worden. Zo kunnen logische clusters en verschillende identiteiten ondersteund en verder ontwikkeld worden. Naar de toekomst vinden wij het belangrijk dat in combinatie met de centrumsteden deze regio's een belangrijke rol spelen in versterking, transformatie en herstel van de economie. Deze gezondheids crisis brengt echter in alle gemeenten heel veel problemen met zich mee die direct voelbaar zijn voor onze inwoners en zichtbaar zijn op straat.

Suggesties voor verbetering huidig pakket

Met deze mail willen wij u enkele suggesties doen om het huidige pakket te verbeteren. Dit om problemen in de nabije toekomst te voorkomen en om de startpositie van ondernemingen na heropening te versterken. Het zou per slot van rekening heel pijnlijk zijn om alsnog te moeten concluderen dat ondernemers en bedrijven dankzij de ondersteuning de crisis overleefd hebben maar desalniettemin toch geen toekomst meer hebben.

Graag vragen wij de Kamer om aandacht voor het ontbreken van heropeningsperspectief en voor de uitgestelde sociaaleconomische en financiële effecten van de crisis die nu worden gedempt door de steunmaatregelen. Zo maken gemeenten zich zorgen over mogelijk aanstaande faillissementen en leegstand van panden met onmiddellijke gevolgen voor de leefbaarheid in binnensteden en

dorpskernen. Een andere zorg betreft bijv. het wegvallen van jaarlijks zo'n € 1 miljard aan lokale sponsoring door plaatselijke ondernemers met eveneens grote gevolgen voor de leefbaarheid. Hoe voorkomen we het verlies van voorzieningen en infrastructuur? Dit zijn slechts enkele voorbeelden van sociaaleconomische effecten van deze crisis die op lokaal niveau samenkomen en waar gemeenten nog mee te maken gaan krijgen.

Vanuit de VNG is een Taskforce Economisch Herstel opgericht om samen met Kamer en kabinet onze inbreng als gemeenten beter te bundelen, sneller advies te kunnen geven, en in gezamenlijkheid met G4, P10, M50, G40, IPO en maatschappelijke partners zoals MKB Nederland met passende voorstellen te komen om onze inwoners, ondernemers, werknemers en bedrijven snel weer te kunnen laten werken aan onze brede welvaart en de overheidsuitgaven aan de sociale zekerheid niet onnodig op te laten lopen.

Het gaat dan concreet om de volgende punten:

- Ondanks de uitbreiding van het steunpakket zijn wij bezorgd of hiermee tijdig genoeg ondernemers worden bereikt die tussen wal en schip dreigen te vallen. Van gemeenten ontvangen wij signalen dat ook met dit pakket er nog steeds ondernemers zijn die geen aanspraak kunnen maken op steun. Daarnaast komt voor een deel van hun lokale ondernemers de aanvraag- en toekenningstermijn (mei/juni) te laat. Wij zouden het toejuichen als dit eerder mogelijk kan worden gemaakt. Ook speelt dat het pakket niet voor iedereen een oplossing biedt omdat er nog onduidelijkheid is over het wel of niet alsnog terugvorderen van (eerder) verstrekte noodsteun. Graag houden wij een korte lijn met het Rijk wat betreft de uitwerking van de aanvullende regelingen in de praktijk. Maak de aanvraag- en toekenningstermijn eerder beschikbaar; Maak het pakket toegankelijk voor iedereen zonder zorgen over het terugvorderen.
- In onze gesprekken merken wij dat veel bedrijven goed de weg weten te vinden naar de verschillende steunmaatregelen. Alleen is het tegelijkertijd zo dat sommige bedrijfstakken in de huidige pakketten op minder steun kunnen rekenen. Door de langere duur van de benodigde maatregelen is het noodzakelijk om goed te kijken naar sectorspecifieke knelpunten.
- Kijk nadrukkelijk naar bedrijven die door verlenging van de maatregelen tussen wal en schip dreigen te raken zoals kappers, pedicures en tattooshops. * Verschillende regelingen lopen naast het normale werk gelukkig via gemeenten waardoor de druk op de uitvoering groot is. Wij vragen aandacht voor afwikkeling en de controlemechanismen binnen deze regelingen. Maak de controlemechanismen niet onnodig complex en maak niet te veel aanpassingen tussendoor, zoals bijvoorbeeld het toepassen van de partnertoets.
- De steunmaatregelen ontlasten niet alleen noodlijdende ondernemingen. Gemeentebestuurders worden er ook op aangesproken dat er niet altijd sprake is van gedeelde solidariteit om gezamenlijk de lasten van deze crisis te dragen. De zorg is dat grotere ondernemingen die nu voordeel genieten van het steunpakket geen bereidheid tot coulerie tonen en financiële vorderingen zullen invoeren en betaaltermijnen hanteren waardoor kleinere ondernemers – die eveneens met overheidsmiddelen gesteund worden – het alsnog niet halen. * We vragen u de minister het grotere bedrijfsleven en institutionele beleggers op te roepen om, zover dit binnen hun mogelijkheden ligt, actief mee te werken aan economisch herstel van onze steden en dorpen door passende betaalregimes te hanteren.

- Wij merken dat veel bedrijven meerdere Standaard Bedrijfsindeling (SBI)-codes hebben. SBI-codes is de manier om bedrijven te classificeren. Echter, door een harde prioritering aan te geven in de initieel ingevoerde 1e of 2e SBI-code kan het zijn dat de ondersteuning niet bij het juiste bedrijfsonderdeel van die betreffende ondernemer terecht komt. Dit vinden wij niet passen bij de crisis waar de bedrijven voor staan. * Regel dat souplesse in de codes naar inzicht van gemeenten mogelijk wordt
- Wij ontvangen signalen van gemeenten dat bedrijven bij de afrekening van de NOW onbedoelde effecten zichtbaar zijn rondom vrijwillig vertrek van personeel. Vanzelfsprekend is de regeling bedoeld om personeel in dienst te houden, maar wanneer een personeelslid vrijwillig vertrekt naar een andere betrekking of anderszins wordt de ondernemer additioneel gekort (beboet) op zijn tegemoetkoming omdat hij personeel niet in dienst heeft weten te houden. * Voorkom onterechte boetes voor bedrijven die gebruik hebben gemaakt van de NOW regeling.
- Ondersteun gemeenten actief in het kunnen transformeren van kernen van het mogelijke overschot aan winkels en horeca naar bijvoorbeeld wonen Dit is wel één van de uitgangspunten van het landelijke beleid. * Ontwikkel een instrumentarium om (al dan niet incidenteel en dwingend) pand verhurende partijen te stimuleren huurders te compenseren.
- Tot slot: veel gemeenten zelf verkeren al geruime tijd in een financieel zeer lastige positie terwijl zij in deze crisis voor inwoners en ondernemers onmisbaar zijn en in deze crisis van toegevoegde waarde in begeleiding en ondersteuning van ondernemers naar de juiste regeling, instantie en ondersteuning. Wij vragen de Kamer om weer naast gemeenten te staan en zich nu meer dan ooit sterk te maken voor financieel gezonde gemeenten: inwoners, bedrijfsleven en ondernemers hebben ons niet alleen nu maar ook straks hard nodig om werk te kunnen maken van economisch herstel!

Gemeenten blijven zich samen met u inzetten om deze crisis te bestrijden en blijven hierover actief met u spreken.